

Women in Mathematics

Hypatia
(355–415/416)

TUNNETAAN PARHAITEN: ensimmäisenä merkittävästi matematiikan kehitykseen vaikuttaneena naisena.

Émilie du Châtelet
(1706–1749)

TUNNETAAN PARHAITEN: tekemästään Isaac Newtonin Principian käännöksestä ja kommentaarista. Niitä pidetään yhä teoksen ranskankielisenä standardikäännöksenä.

Maria Agnesi
(1718–1799)

TUNNETAAN PARHAITEN: ensimmäisenä naisena, joka kirjoitti matematiikan hakuteoksen. Hän oli myös ensimmäinen matematiikan professoriksi yliopistossa nimitetty nainen.

Marie-Sophie Germain
(1776–1831)

TUNNETAAN PARHAITEN: kirjenvaihdostaan Lagrangen, Legendren ja Gaussin kanssa – miehen salanimellä. Hän oli yksi eläkkeen pioneerista ja teki perustavintaustaista työtä Fermat'n suuren lauseen eteen.

Mary Somerville
os. *Fairfax*
(1780–1872)

TUNNETAAN PARHAITEN: yleisnerona, joka tutki matematiikkaa ja astronomiaa. Hän oli yksi kahdesta naisesta, jotka valittiin ensimmäisinä Royal Astronomical Society'n kunniajäseniksi. Oxfordin yliopiston Sommerville College nimettiin hänen mukaansa.

Ada Lovelace
(1815–1852)

TUNNETAAN PARHAITEN: analyttisen koneen tutkimuksesta kehittäneen Charles Babbage'n kanssa. Hän leikki, että konetta voitaisi käyttää muuhunkin kuin laskutoimituksiin ja kirjoitti ensimmäisen algoritmin tämännäyttyäppäisille koneille.

Florence Nightingale
(1820–1910)

TUNNETAAN PARHAITEN: modernin hoitotyön perustajana ja työstä tilastotieteessä, esimerkiksi ruusudiagrammin keksimisestä, jota hän käytti havainnollistaakseen lukuja yleisölle ja poliitikoille.

Sofya Vasilyevna Kovalevskaya
(1850–1891)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään analyysissä, osittaisdifferenčiaalilaskussa sekä mekaniikassa. Hän oli Pohjois-Euroopan ensimmäinen naisprofessor ja yksi ensimmäisistä tieteellisen julkaisun naiseditoreista.

Alicia Boole Stott
(1860–1940)

TUNNETAAN PARHAITEN: termistään "polytooppi" kuvaamaan nelilolotteisia kuperia kappaleita ja kuuden säännöllisen polytoopin löytämisestä.

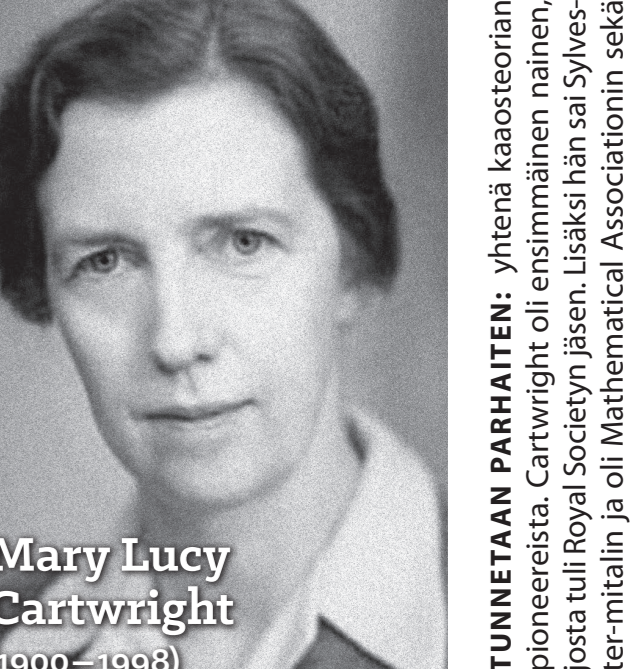
Philippa Garrett Pawcett
(1868–1943)

TUNNETAAN PARHAITEN: ensimmäisenä naisena, joka sai parhaan arvonsaan Cambridge Mathematical Tripos-kokeissa. Hänelle ei myönnetty vain miehille myönnettävää "senior Wrangler"-arvonimeä.

Emmy Noether
(1882–1935)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään abstraktissa algebrassa ja teoreettisessa fysiikassa – erityisesti Noetherin teoreemasta ja Noetherin renkaista alkeishiukkasteoriassa ja yleisessä suhteellisuusteoriassa.

Mary Lucy Cartwright
(1900–1998)

TUNNETAAN PARHAITEN: yhtenä kaaosteorian pioneereista. Cartwright oli ensimmäinen nainen, josta tuli Royal Society'n jäsen. Lisäksi hän sai Sylvester-mitalin ja oli Mathematical Associationin sekä London Mathematical Society'n puheenjohtaja.

Gertrude Mary Cox
(1900–1978)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään koesuunnittelun parissa tilastotieteessä. Coxista tuli ensimmäinen Kansainväliseen tilastoinstituuttiin valittu nainen.

Marie-Louise Dubreil-Jacotin
(1905–1972)

TUNNETAAN PARHAITEN: Ranskan toisena naisena, joka suoritti tohtorin tutkinnon puhtaasta matematiikasta, ja ensimmäisenä, josta tuli matematiikan täysprofessori. Hän kirjoitti teoksen matematiikan historiasta ja oli tunnettu virtausmekaniikan ja abstraktin algebran asiantuntija.

Ruth Moufang
(1905–1977)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

Dorothy Vaughan
(1910–2008)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

Katherine Johnson
(1918–2020)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

Mary Jackson
(1921–2005)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

Rózsa Peter
(1905–1977)

TUNNETAAN PARHAITEN: ensimmäisenä unkarilaisena naisena, josta tuli Matematiikan Akateemian Tohtori. Hänet tunnetaan rekursioteorian perustajana ja hänet palkittiin useilla palkinnoilla. Lisäksi hän oli ensimmäinen nainen, joka valittiin Unkarin tiedeakatemiaan.

Grace Brewster Murray-Hopper
os. *Murray*
(1906–1992)

TUNNETAAN PARHAITEN: tietojenkäsittelytieteilijänä, jolla on tohtorin tutkinto matematiikasta. Hän leikki yhden ensimmäisistä inkkeriohjelmista ja oli ensimmäinen, joka loi teorian alustarippumattomista ohjelmointikielistä.

Joan Elisabeth Lowther Murray
os. *Clarke*
(1917–1996)

TUNNETAAN PARHAITEN: ainoana banburismuksen (Alan Turingin toisen maailmansodan aikana kehittämän kryptanalyttisen prosessin) naispuolisena osajana väräyksen prosessissaan hallituksen koodi- ja salakirjoitusosastoon. Hänestä tuli myöhemmin jaostonsa apulaisjohtaja.

Melba Roy Mouton
(1929–1990)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

Christine Darden
(s. 1942)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään epäassosiativisten algebrallisten rakenteiden parissa. Moufang-silmukat ja uusi geometrian osa-alue Moufang-tasot nimettiin hänen mukaansa.

NASA:n naislaskijat

Ryhmä naismatematiikkoja, laskijoita ja myöhemmin ohjelmiojia NACA:ssa, NASA:ssa ja Langley Research Centerissä. Ryhmä vaikutti merkittävästi Yhdysvaltojen avaruuskilvassa.

Vuonna 1935 heitä oli viisi, ja vuonna 1946 jo 400.

MERKITTÄVIÄ JÄSENIÄ OLIVAT:
Dorothy Vaughan
Katherine Johnson
Mary Jackson
Melba Roy Mouton
Christine Darden

Phyllis Nicolson
os. *Lockett*
(1917–1968)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään numeerisessa analyysissä John Crankin kanssa ja Crank-Nicolsonin menetelmässä. Tohtorintutkintonsa aikana Manchesterin yliopistossa hänestä tuli Hartreen differentiaaliansalysaattorin taitava käyttäjä.

Julia Robinson
(1919–1985)

TUNNETAAN PARHAITEN: panoksestaan laskenta- ja laskemallisen kompleksisuuden teoriaan.

Olga Aleksandrovna Ladyzhenskaya
(1922–2004)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään osittaisdifferenčiaalilaskun, virtausdynamiikan ja Navier-Stokes-yhtälöiden erään differenssimenettelyn suppenemisen parissa. Hän oli palkintoehdokkaana Fieldsin mitaliin vuonna 1958.

Anneli Lax
(1922–1999)

TUNNETAAN PARHAITEN: panoksestaan matematiikan opetuksen ja julkaisutoimintaan. Hän sisällytti kielitaidon matematiikan opetukseen.

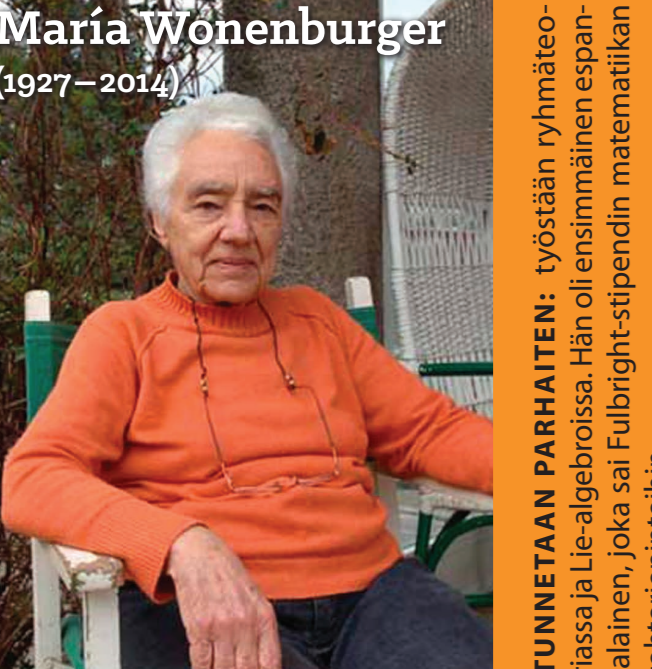
Yvonne Choquet-Bruhat
(s. 1923)

TUNNETAAN PARHAITEN: panoksestaan Einsteinin yleisen suhteellisuusteorian tutkimukseen. Hän oli ensimmäinen nainen, joka valittiin Ranskan tiedeakatemiaan täysjäseneksi ja hän on Kunnialegioonin suurupseeri.

Olga Arsenievna Oleinik
(1925–2001)

TUNNETAAN PARHAITEN: uraauurtavasta työstään algebrallisen geometrian teoriassa, osittaisdifferenčiaalilaskussa, väkvoimien epähomogeenisten elastisten aineiden teoriassa ja rajakerrosten matemaattisissa teorioissa.

Maria Wonenburger
(1927–2014)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään ryhmäteoriassa ja Lie-algebroissa. Hän oli ensimmäinen espanjalainen, joka sai Fulbright-stipendin matematiikan tohtorintutkintoihin.

Shakuntala Devi
(1929–2013)

TUNNETAAN PARHAITEN: palkastaan vuoden 1982 Guinnessin ennätysten kirjaan laskukykylensä ansiosta. Hänet tunnettiin "ihmistietokoneena" (esim. hän laskee päässänsä kahden 13-numeroisen luvun kertolaskun 28 sekunnissa).

Marina Evseevna Ratner
(1938–2017)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään ergodisessa teoriassa. Hän todisti homogeenisissa avaruuksissa olevia unipotentteja virtauksia koskevia lauseita – Ratnerin teoreemoja – ja sai lukuisia palkintoja.

Nancy Jane Kopell
(s. 1942)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään soveltavan biomatematiikan alalla ja osallistumisestaan yli 200 julkaisuun tutkimusartikkelin, kirjain ja perustajana. Hän on Rhythms Collaborativen johtaja ja perustaja. Hän on saanut useita kunniamainintoja, mukaan lukien John von Neumann-palkinnon.

Idun Reiten
(s. 1942)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään esitusteoriassa. Hän on saanut useita palkintoja ja tunnustuksia erinomaisesta tutkimuksestaan. Vuonna 2014 Norjan kuningas nimitti hänet Pyhän Olavin ritarikunnan komentajaksi hänen työstään matematiikassa.

Karen Uhlenbeck
(s. 1942)

TUNNETAAN PARHAITEN: modernin geometrisen analyysin perustajana.

Ingrid Daubechies
(s. 1954)

TUNNETAAN PARHAITEN: kuvankäsittelytekniikoiden kehittämisestä matemaattisten menetelmien avulla. Hänen nimensä liittyy aallokkeisiin, joita käytetään mm. JPEG 2000-standardissa. Hän on saanut useita tunnustuksia ja palkintoja, mukaan lukien Asturian ruhtinattaren palkinnon vuonna 2020 teknisestä ja tieteellisestä tutkimuksesta.

Claire Voisin
(s. 1962)

TUNNETAAN PARHAITEN: työstään algebrallisessa geometriassa, erityisesti Hodge-teoriassa ja sen soveltamisessa konkreettisiin klassisiin ongelmiin.

Maryam Mirzakhani
(1977–2017)

TUNNETAAN PARHAITEN: ensimmäisenä Fieldsin mitalin saaneena naisena ja ensimmäisenä iranilaisena, joka sen sai. Hänen tutkimusaiheitaan olivat Teichmüllerin teoria, hyperbolinen geometria, ergodinen teoria ja symplektinen geometria.

Projektiin kehittivät ja koordinoivat Silvy Hendriks, tri Houry Melkonian ja prof. Maria Vlasiou. Lisäpanostuksia antoivat tri Tom Ritchie ja seuraavat Exeterin yliopiston opiskelijat: Amber Ellis, Sophia Jaffer, Anila Navaratnam ja Sophie Peel.

Suunnittelija Jana Kleineberg | kleineberg.co.uk

